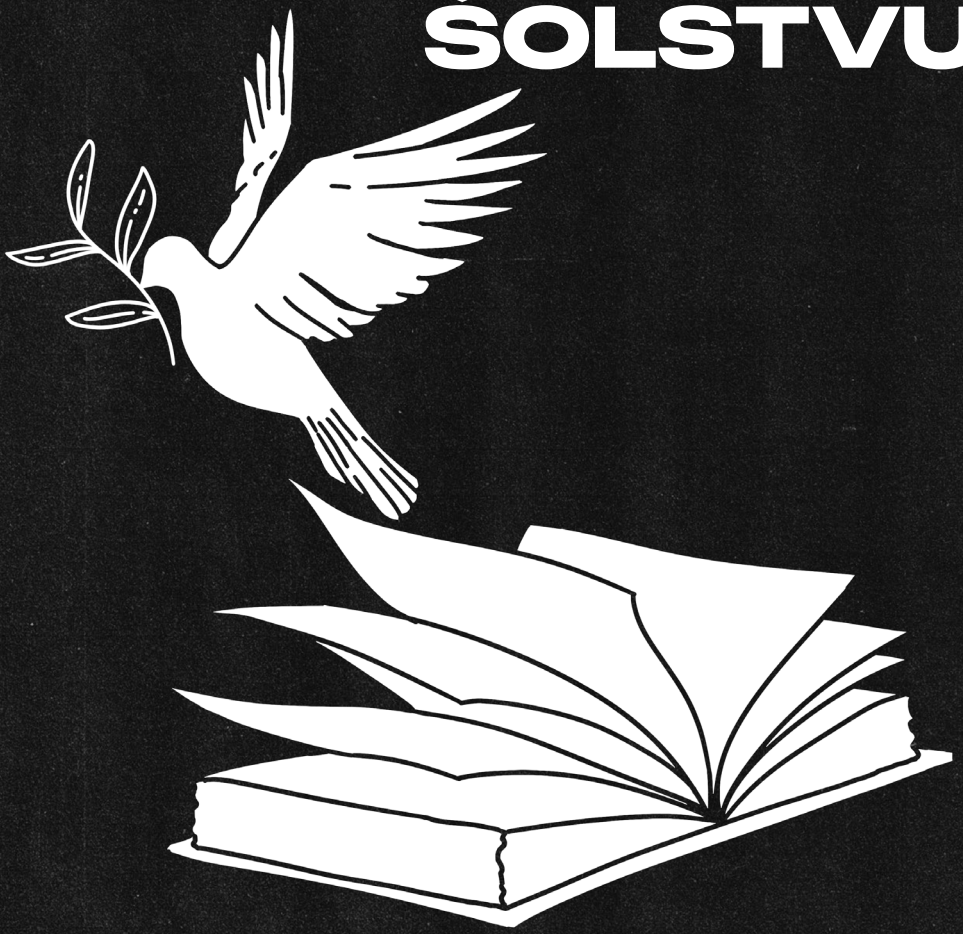
MARŠ IZ ŠOLE!

KRITIČNO O MILITARIZACIJI V ŠOLSTVU

MARŠ IZ ŠOLE!

KRITIČNO O MILITARIZACIJI V ŠOLSTVU

O MILITARIZACIJI

Vzgoja in izobraževanje (VIZ) je eden temeljnih sistemov reprodukcije sodobne družbe. Šola bi morala mladim predvsem zagotoviti pridobitev ključnih veščin in kritičnega razmišljanja, ki jih potrebujejo v sodobni družbi. Kot predpogoj za to morajo v tem procesu izobraževalne institucije ohraniti avtonomijo, da lahko prilagajajo vzgojno-izobraževalne vsebine glede na spreminjajoče se potrebe družbe in mladih. Vendar pa poseg neoliberalne oz. tržne lwogike s pomočjo državne oblasti v šole počasi uničuje to avtonomijo in šolske prostore uporablja izključno kot valilnice za trg dela. Temu procesu neoliberalizacije šol se je pred kratkim pridružila še ideja militarizacije.

Militarizacija je proces, v katerem se država usmerja v vojaške potrebe. To vključuje večanje vojaškega proračuna, nakup orožja, uveljavljanje vojaških pravil, širjenje vojaške propagande ter reševanje družbenih konfliktov z orožjem in silo namesto z mirnim posredovanjem.

Vojska je že vkorakala v naše šole in odraščajočo mladino preusmerja v svoje vrste.

Slovenska vojska (SV) in Ministrstvo za obrambo (MORS) promovirata poklic vojaka na raznih šolskih dogodkih, modul Postani vojak za en dan pa se zaradi poudarjenega domoljubja in varnostnih tem pogosto izvaja v okviru sklopa obveznih vsebin aktivnega državljanstva. Vojaške in varnostne teme so predstavljene kot samoumeven del vzgojno-izobraževalnega procesa, šola pa se iz prostora kritičnega mišljenja in emancipacije vse bolj spreminja v prostor promocije vojaških institucij.

Slovenija z navdušenostjo sprejema zahteve zveze **Nato in se zavezuje k namenjanju vsaj 5 % bruto domačega proizvoda za vojsko letno.** Slovenija se je sicer do leta 2030 kot manjša država zavezala k 3 % BDP, kar bo pomenilo približno dve milijardi evrov. Ti zneski so še posebej alarmantni, ko hkrati na vsakem koraku poslušamo, kako zmanjkuje državnih financ za javno zdravstvo, šolstvo, za pokojnine in gradnjo javnih stanovanj, zaradi česar se moramo sprijazniti z upadajočim in vedno manj dostopnim življenjskim standardom. Vidimo lahko tudi, da je zaradi zviševanja državnih sredstev za vojsko zapostavljena skrb za

okolje, povečuje pa se tveganje za naravne katastrofe. Soočamo se z vse pogostejšimi poplavami, pozebami, požari in uničujočimi sušami, naša državna prioriteta pa je očitno še večje nabavljanje oborožitvenih sistemov na račun uničevanja okolja. V naši neposredni bližini, 100 km zahodno od slovenske meje, se nahaja skladišče jedrskega orožja, kar pomeni, da je tudi naše območje lahko kaj hitro življenjsko ogroženo. Država obrambno porabo vidi kot strateško investicijo, ki naj bi prispevala k evropski varnosti, k svetovnemu miru, industrijski konkurenčnosti in politični avtonomiji. Pa je res tako?

Zveza NATO nas zavaja, ko vojaške spopade okliče za »humanitarne intervencije«. Natove vojne ne prinašajo svetovnega miru. Zionistična tvorba Izrael tako lahko nemoteno izvaja genocid nad Palestinkami in Palestinci, medtem pa uživa podporo Združenih držav Amerike (ZDA) in posledično vseh držav, ki so pod ekonomskim in političnim vplivom ZDA. Tiste države, ki se hočejo odcepiti od sfere vpliva ZDA, doživijo bombardiranje civilnega prebivalstva in objektov ter neumorne poskuse, da bi pod pretvezo terorizma zrušili njihovo domačo oblast. V letu 2026 se je tako zgodilo z Venezuelo in Iranom. ZDA, Nato in Evropska unija naj bi pomagale Ukrajini v vojni proti Rusiji, toda dejansko je njihova pomoč le finančno posojilo, ki je pogojevano s tem, da ga mora Ukrajina porabiti za nakup (ameriške)

vojaške opreme in orožja ter da morajo množično privatizirati državne vire in skleniti trgovinske pogodbe z multinacionalkami. Zunanja politika držav Nata ni usmerjena v diplomatsko reševanje konfliktov, ampak v nasilno merjenje moči. Kot edino možno rešitev nam ponujajo vojno, zato politikam pod vplivom militarizacije ne moremo reči mirovne politike.

Država vlaga v vojsko in oboroževanje denar, ki je denar nas, delavk in delavcev, čeprav se o tem nismo odločili sami in nikakor ni v našo korist. Z vrha Nata je prišla zahteva po 5 % BDP za vojsko, ki jo je država sprejela, čeprav to pomeni rezanje vseh socialnih storitev, poslabšanje življenjskega standarda delovnih ljudi in povečanje neenakosti v družbi. Pravijo, da primanjkuje denarja za učiteljice, vzgojiteljice, kuharice, čistilke, vzdrževalke in vse druge delavke in delavce, medtem ko peščica domačih bogatašev in tuja podjetja profitirajo na militarizaciji ekonomije in družbe. Čeprav se mi nismo odločili za vojne, bodo na koncu bodo naše otroke, naše učenke in učence poslali na tuje fronte, kjer bodo ali umrli ali sodelovali pri ubijanju tujih otrok.

MILITARIZACIJA V ŠOLSKEM SISTEMU

Znotraj vzgojno-izobraževalnega sistema se militarizacija kaže preko materialne, institucionalne in kulturne prisotnosti vojske v izobraževalnem okolju in življenju šolajočih se mladih. Poglejmo si nekaj primerov: **Slovenska vojska za mlade organizira brezplačne vojaške tabore, dneve odprtih vrat v vojašnicah, deli promocijska gradiva in predstavlja vojaško opremo, kjerkoli le lahko.** Ministrstvo za obrambo na kariernih sejmih (npr. Informativi) promovira poklic vojaka oz. vojakinje kot varno redno zaposlitev v primerjavi z ostalimi zaposlitvenimi možnostmi za mlade, ki so pogosto prekarne (najpogosteje delo prek študentske napotnice ali s.p.-ja). Poleg tega Slovenska vojska in MORS sodelujeta pri financiranju določenih izobraževalnih aktivnosti, štipendij in drugih oblik podpore, s čimer krepita svojo prisotnost in prepoznavnost med mladimi. Posebej izpostavimo vojaške štipendije, ki so lahko do štirikrat višje od primerljivih državnih ali kadrovskih štipendij. Dijakinjam in dijakom ponuja tudi do 592,80 evra mesečno, medtem ko lahko medicinski tehniki dobijo

kadrovsko štipendijo kvečjemu v vrednosti 150 evrov. Slovenska vojska prikladno šolam ponuja brezplačne vsebine, ki jih lahko vključijo v sklop aktivnega državljanstva skozi modul Postani vojak za en dan. Tako pod krinko domoljubja in nacionalne varnosti šole nekritično vključujejo vojaške vsebine v obvezne učne vsebine za mlade. Poleg tega se vsebine o nacionalni varnosti, obrambi države, delovanju Slovenske vojske, zvezi Nato ter domoljubju vključujejo v učne programe, gostujoča predavanja, projektne dneve, razstave in druge šolske aktivnosti.

Na podlagi zgornjih primerov lahko opredelimo dve medsebojno povezani ravni militarizacije šolskega prostora. Prva raven se nanaša na neposredno materialno in institucionalno prisotnost vojske v vzgojno-izobraževalnem okolju. Sem spada financiranje vojaških štipendij, financiranje modula Postani vojak za en dan, promocija vojaškega poklica na kariernih sejmih, taborih in ob drugih priložnostih. Slovenska vojska izkorišča dejstvo, da mladi ne morejo enostavno priti do varne zaposlitve in socialne stabilnosti, ter targetira zlasti mlade iz ranljivih okolij. Zanje vojska ni zgolj ena od možnosti, ampak jim je predstavljena kot najbolj smiselna pot do socialne varnosti. Ob tem pa jim šolski sistem ne pojasni kritično, da sta kadrovska stiska v vojski in ogromen proračun posledica tujih pritiskov na državo in ne samoumevna

stvar. Država ni poskrbela, da bi mladi imeli na voljo stanovanja in varnost pri zaposlitvi, ponuja pa jim visoko plačo, če so pripravljeni iti umret na tujo fronto.

Druga raven militarizacije se nanaša na kulturno prisotnost vojske v šolskem sistemu skozi vključevanje vojaških, domoljubnih in varnostnih vsebin v učne načrte. Vsebine o nacionalni varnosti, obrambi države, delovanju Slovenske vojske, zvezi Nato ter domoljubju šole vključujejo v učne programe, gostujoča predavanja, projektne dneve, razstave in druge šolske aktivnosti. Preko tega širijo varnostno retoriko, ki družbene konflikte, npr. migracije in z njimi povezan rasizem, predstavlja predvsem skozi okvir varnostne grožnje. Ali ob taki retoriki sploh še obstaja prostor, kjer lahko učiteljice in učitelji kritično naslovijo nacionalizem in poučijo otroke o strpnosti in sprejemanju različnosti?

Ko se brišejo meje med šolo in vojsko, se zmanjšuje prostor za avtonomno pedagoško delo, utemeljeno na solidarnosti, človekovih pravicah in kritični analizi družbenih struktur.

Militarizacija izobraževanja prispeva k normalizaciji vojaške prisotnosti v šolah ter mlade spodbuja

k sprejemanju hierarhične discipline in militarističnega razumevanja varnosti kot prevladujočega modela družbene ureditve. Na ta način se vojaške in varnostne teme postopoma predstavljajo kot samoumeven del vzgojno-izobraževalnega procesa, šola pa se iz prostora kritičnega mišljenja in opolnomočenja mladih vse bolj spreminja v prostor promocije vojaštva.

VPLIV MILITARIZACIJE NA DELO UČITELJIC IN UČITELJEV

Militarizacija ne vpliva zgolj na vključevanje vojaških vsebin v učne načrte in promocijo vojske mladim, temveč korenito spreminja tudi delo, položaj in vlogo učiteljic in učiteljev. **Najbolj izrazit vidik procesa militarizacije za učitelje je spodkopavanje pedagoške avtonomije.** Ko država od zgoraj navzdol predpiše obvezne domoljubne ali vojaške vsebine, se prostor za učiteljevo samostojno snovanje pouka drastično zoža. V ubeseditvah, kot sta »državljanska in varnostna odpornost« ter »odgovorno ravnanje v primeru kriz«, ni več veliko prostora za kritično razmišljanje in poglobljeno analizo tega, kaj je država, ali je ogrožena in kaj jo ogroža. Učiteljice in učitelji se v takšnem okolju vse pogosteje srečujemo s pritiski, ki vodijo v samocenzuro. Ko želimo v razredu odpreti občutljive tematike, kot so geopolitične napetosti, notranje politike, gradnja miru ali premislek o vojaški propagandi, se znajdemo v nezavidljivem položaju. Nejasna meja med spodbujanjem domoljubja in promoviranjem militarizma ustvarja ozračje, v katerem se

učitelji pogosto raje odpovemo odprtemu dialogu, da bi se izognili morebitnim konfliktom z vodstvom šole, starši ali vsakokratno državno oblastjo.

Povedali smo že, da je tako neposredna kot posredna prisotnost vojske v vzgojno-izobraževalnem sistemu že sedaj zelo velika. Toda v koalicijski pogodbi iz leta 2026 so vladajoče stranke zapisale, da hočejo še več vsebin s področja »varnostne in državljanske odpornosti« v šolah:

»V osnovne in srednje šole se postopno vključujejo ali nadgrajujejo vsebine varnostne in državljanske odpornosti, ki bodo zajemale domoljubje, civilno zaščito, prvo pomoč, obrambo, notranjo varnost, hibridne in kibernetske grožnje ter odgovorno ravnanje v krizah.«

Država torej ne podpira učiteljic in učiteljev, da bi mlade učili o geopolitki, o reševanju okoljske krize kot posledici kapitalizma, o alternativnih načinih zagotavljanja miru po svetu in kritično pristopili do nacionalističnih vsebin, ki se pogosto skrivajo pod oznako domoljubja. Nočejo, da mlade učimo o strpnosti, pač pa le o »varnostnih grožnjah«.

Za učiteljice in učitelje to prinaša kopico kompleksnih izzivov. Prvič, soočamo se z dodatno odgovornostjo pri obravnavi politično občutljivih tem, kjer moramo nenehno krmariti med uradnimi pričakovanji in nujnostjo uravnotežene predstavitve dejstev. Drugič, pojavlja se nujnost kritičnega vrednotenja teh vsebin, saj jih je treba nasloviti tako, da dijaki prepoznajo širši kontekst in posledice vojaških struktur, namesto da bi jih sprejemali nekritično. In tretjič, kot pedagogi se neizbežno znajdemo sredi globokega vrednotnega konflikta med cilji mirovne vzgoje, ki prisega na nenasilno reševanje sporov in strpnost, ter hkratno prisotnostjo in promocijo institucij, katerih delovanje temelji na uporabi sile.

KAKO MILITARIZACIJA TARGETIRA UČENKE IN UČENCE

Šolski prostor skuša danes vladajoča politična koalicija predstaviti kot ideološko nevtralen in apolitičen prostor, ki spodbuja kritično razmišljanje mladih. Toda učitelji se moramo zavedati, da so vladajoče družbene ideologije vedno prisotne v šolskem sistemu na bolj ali manj odkrite načine preko tega, kdo oblikuje učne načrte, v katere vsebine in institucije se vlaga denar in koliko so zaščiteni učitelji in učiteljice, ki izvajajo pedagoško avtonomno delo. Če rečemo, da mora biti šola apolitičen in neideološki prostor, zgolj krepimo prisotnost vladajočih družbenih ideologij v šolstvu. Pomembno je, da se zavedamo, kakšne informacije delimo z mladimi in kako jih spodbujamo h kritičnim razmislekom o družbi.

Vojaške vsebine so vedno bolj prisotne tako v širšem javnem prostoru kot tudi znotraj šolskih zidov. Slovenska vojska se uspešno promovira tam, kjer so mladi najbolj prisotni: na socialnih omrežjih in v šolskem okolju.

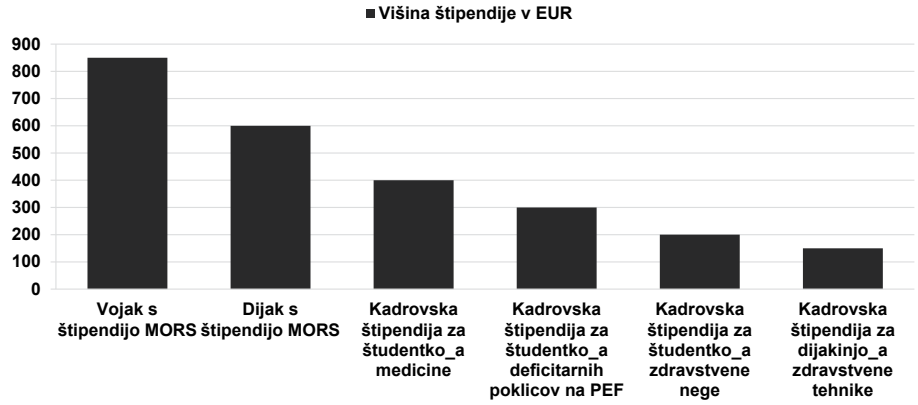
Slovenska vojska mladim predstavlja poklic vojaka oz. vojakinje kot izraz odgovornosti, domoljubja, osebne discipline in služenja skupnosti, s čimer igrajo na njihove vrednote. **Glavno vlogo pri nagovarjanju pa igrajo materialne spodbude, ki jih zaveza vojski prinaša. Mladim ponuja visoke kadrovske štipendije, možnost praktičnega usposabljanja, različne oblike podpore med izobraževanjem ter možnost zaposlitve po zaključku šolanja.** Kariera v slovenski vojski ponuja stabilno zaposlitev in reden prihodek, kar v času naraščajočih življenjskih stroškov, prekarnih zaposlitev, stanovanjske krize in vse bolj okrnjene socialne države postaja vedno bolj pomembno za mlade, ki so v procesu osamosvojitve. Vojska tako ne nagovarja zgolj posameznikov, ki jih privlači vojaški poklic, temveč tudi mlade, ki v trenutnih družbenih razmerah iščejo predvsem materialno varnost. To so večinoma mladi iz ekonomsko šibkejših okolij, ki so pogosteje postavljeni pred izbiro, kjer materialna varnost predstavlja ključen dejavnik odločanja. Vojska tako predstavlja institucijo, ki mladim ponuja jasno strukturirano življenjsko pot, a pri tem se moramo vprašati, ali militarizacija mladih temelji tudi na izkoriščanju družbenih neenakosti in pomanjkanju alternativnih možnosti za varno prihodnost.

Zaenkrat je vojska atraktivna zaposlitvena možnost za mlade, vendar se bojimo, da bo nekoč služenje

vojaškega roka postalo obvezno. Povečanje proračuna za vojsko bo pomenilo vedno več nabave orožja in vojaške opreme, s katero bo nekdo moral upravljati. Slovenska vojska pravi, da ima kadrovsko stisko, in zdi se, da ji država na vsak način poskuša pomagati napolniti vrste. Tega ne vidimo v drugih sektorjih, ki so bolj nujni za naše preživetje in se soočajo s še bolj ogrožujočo kadrovsko stisko, kot sta zdravstvo in šolstvo. V teh sektorjih vidimo občutno manj spodbude za bodočo zaposlitev.

Posreden vpliv militarizacije na mlade je njihovo razumevanje trenutnega politično-ekonomskega sistema. Ko jih poučujemo o osnovah političnega sistema Republike Slovenije, o mednarodnih organizacijah, o konceptih demokracije in človekovih pravicah, jih pogosto soočamo z že oblikovanimi interpretacijami, ki poglabljajo idejo šole kot neideološkega prostora, kjer ni zaželjeno obravnavanje tem na način, ki bi mlade lahko privedel do kritičnega razmisleka. Nimamo časa in prostora, da bi mlade naučili, da sami razvijejo sposobnost razumevanja političnih institucij kot kompleksnih struktur, ki delujejo znotraj določenih zgodovinskih, ekonomskih in geopolitičnih okoliščin. Še posebej težko jih je naučiti, da bi prepoznali te politične institucije kot podporni sistem državam kapitalističnega Zahoda.

Tak primer je obravnava vojaške zveze Nato, ki je v učnih gradivih pogosto opredeljena kot branik demokracije in miru, ta ista učna gradiva pa zamolčijo, s kakšnimi sredstvi Nato upravičuje svoje cilje, predvsem pa, kaj te cilji zares sploh so. Takšna predstavitev lahko pri učenkah in učencih ustvari vtis, da gre za nevtralno institucijo, katere namen je samoumevno pozitiven, ob tem pa pogosto zmanjka prostora za vprašanja o širšem delovanju vojaških zavezništev, o njihovih zgodovinskih vlogah, političnih interesih ter posledicah njihovih operacij za civilno prebivalstvo. Učenci se tako lahko naučijo določenih informacij o institucijah, ne da bi jih hkrati spodbujali k razmisleku o tem, komu te institucije služijo, kdo sprejema odločitve o uporabi vojaške moči in kdo najpogosteje nosi posledice teh odločitev. Kritični razmisleki v času izobraževanja bi morali naslavljati vprašanja moči, neenakosti in vpliva družbenih razredov na oblikovanje političnih odločitev.

KAKO SE LAHKO BORIMO PROTI MILITARIZACIJI ŠOLSTVA?

Naraščajoč vpliv vojaških in varnostnih struktur v vzgojno-izobraževalnih institucijah postavlja učiteljice in učitelje, vzgojiteljice in vzgojitelje ter vse ostale delavke in delavce v izobraževalnih zavodih pred resen izziv. Če želimo, da šola ostane avtonomen prostor demokratične emancipacije, solidarnosti in kritičnega mišljenja, morajo pedagoški delavci, starši, mladinske organizacije in širša civilna družba oblikovati jasne in odločne odzive proti normalizaciji vojaške prisotnosti v vzgoji in izobraževanju. Poskrbeti morajo, vojaška propaganda ostane daleč proč od prostora, v katerem se razvijajo učenke in učenci, dijakinje in dijaki.

Predstavljamo nekaj ukrepov, kako naj se pedagoške delavke in delavci zoperstavljajo militarizaciji v šolstvu.

1. Uveljavljanje pedagoške in strokovne avtonomije

Učiteljski kolektivi in ravnatelji oz. ravnateljice zavodov morajo dosledno in dejavno uveljavljati svojo pedagoško in strokovno avtonomijo. Vsiljevanje promocijskih programov vojske, vojaških taborov ali drugih promocijskih aktivnosti obrambnih struktur ne sme postati samoumevna in nenadzorovana praksa, ki zapolnjuje vrzeli v vzgoji in izobraževanju.

Strokovni aktivi in pedagoški sveti morajo imeti pravico in dolžnost vsebinsko presoditi, ali zunanje aktivnosti (npr. moduli, kot je Postani vojak za en dan) ustrezajo etičnim in pedagoškim standardom šole. Prav tako morajo zavrniti vse poskuse, da bi v okviru sklopa aktivnega državljanstva zunanji predavatelji mlade poučevali o neizbežnosti konfliktov in normalizirali retoriko militarizacije kot edino možno pot. Predstavitve Slovenske vojske ali zveze Nato ne smejo delovati kot enostranska reklama ali izkoriščanje ekonomske ranljivosti mladih prek štipendijskih ponudb in obljub o varnih zaposlitvah. Šole ne smejo biti prostor za promoviranje poklicev, ki temeljijo na uporabi sile in orožja. Obenem morajo pedagoški delavci na podlagi svoje avtonomije zavračati vse oblike sodelovanj in promocij, ki bi jih organizirala vojaška industrija. Primer tega so

vojaški sejmi, kamor se vabi mlade, da bi se pobliže spoznali z vojaško opremo.

2. Krepitev vzgoje za mir, nenasilje in kritično državljanstvo

Namesto predstavitve oboroževanja in vojne kot neizogibnih dejstev sodobnega sveta mora šolski sistem krepiti vsebine, ki temeljijo na spoštovanju človekovih pravic in spodbujajo mirno reševanje konfliktov.

Pedagoške delavke in delavci se moramo upreti prevladujočemu okviru »varnostnih groženj«. V okviru družboslovnih predmetov in sklopov (zgodovina, sociologija, geografija, aktivno državljanstvo) moramo sodobne družbene konflikte in izzive (npr. migracije, geopolitične napetosti v obliki vojaških spopadov, okoljske krize) obravnavati z razumevanjem njihovih družbeno-ekonomskih vzrokov. Mlade moramo spodbujati k razvijanju kritičnega razmišljanja, tako da se pričnejo spraševati o političnih in ekonomskih interesih vojaške industrije, o posledicah vojaških proračunov za javno zdravstvo in šolstvo ter vlogi nacionalistične retorike v procesu militarizacije družbe.

3. Povezovanje sindikatov, pedagoških delavcev in civilne družbe

Učiteljice in učitelji kot posamezniki težko nosimo breme odpora proti sistemskim pritiskom, zato je ključno kolektivno delovanje. Sindikati v vzgoji in izobraževanju morajo oblikovati jasna stališča proti militarizaciji šol ter ponuditi pravno in strokovno zaščito učiteljem, ki se uprejo vsiljevanju vojaških vsebin v razred. Prav tako pa morajo zaposleni v VIZ od sindikatov, strokovnih aktivov in pedagoških svetov terjati, da se opredelijo proti nadaljni militarizaciji in da do nje zavzamejo kritično držo. Te strukture morajo tudi braniti vse učitelje in druge zaposlene, ki bi se znašli pod pritiskom staršev ali višjih organov oblasti zaradi svojega nasprotovanja vojaški propagandi. Šole naj namesto z vojaškimi strukturami krepijo sodelovanje z organizacijami, ki se ukvarjajo s človekovimi pravicami, nenasilno komunikacijo, varstvom okolja in mirovniškim gibanjem.

4. Zagotavljanje socialne varnosti in poklicnih možnosti za mlade izven vojaške industrije

Ekonomska stiska ne sme biti vzvod za usmerjanje mladih v vojaške vrste. Država mora zagotoviti ustrezne državne štipendije, da mladi iz socialno ranljivejših okolij niso prisiljeni izbirati vojaškega poklica zgolj zaradi

finančne stabilnosti. Šolsko svetovalno delo mora zagotavljati uravnoteženo in celovito karierno usmerjanje brez privilegiranja obrambnega sektorja. V zadnjih letih smo priča promociji Slovenske vojske na vseh kariernih sejmih za dijake in študente. Tam jih vojska novači in jim obljublja visoke štipendije, če se po izobraževanju odločijo zaposliti v njenih vrstah. Na ramenih učiteljev je, da se uprejo takim pritiskom, ki jih nad mladimi izvaja Slovenska vojska.

S takšnim celostnim pristopom šola ne le brani svojo avtonomijo pred zunanjimi pritiski, temveč tudi izpolnjuje svojo osnovno poslanstvo: vzgojo svobodnih, mislečih in sočutnih državljank in državljanov, ki znajo družbo graditi z dialogom, ne pa z argumentom moči skozi nasilje in kopičenje orožja.

BRALNI SEZNAM

- Abramič K., Sušnik V. (11. 11. 2025). Dijaško-vojaški kompleks. Radio Študent. Dostopno na: https://radiostudent.si/univerza/unikompleks/dijasko-vojaski-kompleks
- Kržan, M. (2024). Vojna v dobi sodobnega imperializma. V: Borec. Letn. 76, št. 823–825. Ljubljana. ISSN 0006-7725.
- Mirovni inštitut. (6. 7. 2026). Od učilnice do vojašnice: Šola kor prostor militarizacije (Humanitas). Dostopno na: https://www.mirovni-institut.si/od-ucilnice-do-vojasnice-sola-kor-prostor-militarizacije-humanitas/
- Zakrajšek, A. J., Kušej, A., Dobnikar M. (2025). Marksizem in vojna. Časopis za kritiko znanosti, domišljijo in novo antropologijo, tematska številka. Letn. 53, št. 296. Ljubljana, 2025. ISSN 0351-4285.

Učitelji proti vojni
Ljubljana, 2026
2.000 izvodov, Printam.si
Tisk knjižice je bil podprt s sredstvi
Programa CSF v Sloveniji 2021-2028.

Projekt Učitelji proti vojni financirajo Islandija, Lihtenštajn in Norveška v okviru Finančnega mehanizma EGP in Norveškega finančnega mehanizma. Njhov cilj je prispevati k bolj enakopravni Evropi - tako na socialnem kot gospodarskem področju - ter krepiti odnose med državami donatoricami in državami upravičenkami.

Iceland Liechtenstein Norway **Civil Society** Fund

Sklad CSF Slovenija upravlja

CNVOS
center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij

v sodelovanju s

pip
pravo informacije pomoč

ZAVOD DRUŽBA